

ME LØFTER I LAG

Rådmannen sitt forslag til

ØKONOMIPLAN

2021 - 2024

ME LØFTER I LAG

Driftig og nøysam i usikre tider

ME LØFTER I LAG

Framtidsløftet

2021 – 2024: **DRIFTIG OG NØYSAM I USIKRE TIDER**

2020 – 2023: **ANSVARLEG STYRING – TID FOR VAL**

2019 – 2022: **SAMAN I SKIFTANDE TIDER**

2018 – 2021: **RIGGER FOR NYE TIDER**

2017 – 2020: **STØ KURS, REDUSERT FART**

2016 – 2019: **STØ KURS FRAMOVER**

2015 – 2018: **ME RIGGER FOR VEKST**

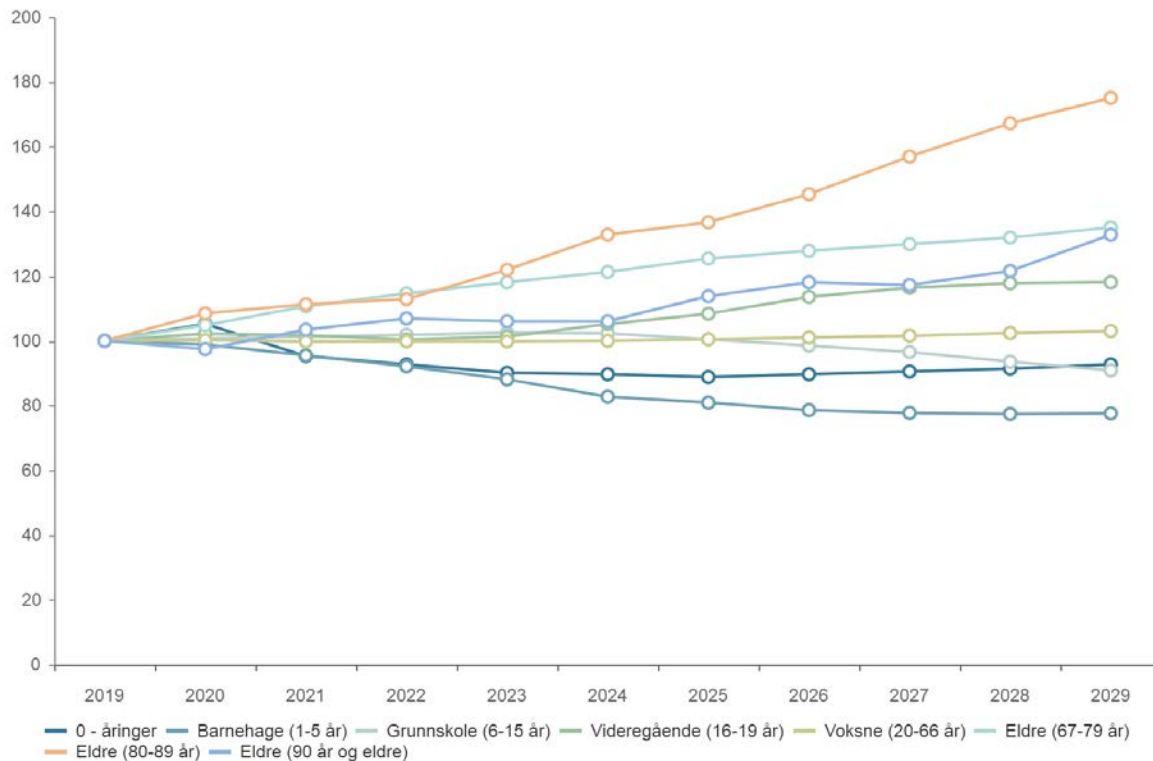
Driftig og nøysam i usikre tider

Hå kommune har

- 84,2% skatteinngang av landsgjennomsnittet
 - ikkje eigeidomsskatt
 - låge kommunale avgifter
 - lågast i landet på administrasjon i følgje kommunebarometeret
 - store finansutgifter pga. store investeringar
 - usikker folkevekst
 - fleire innbyggjarar med meir samansette behov
 - Og ikkje minst – kor lenge varer pandemien?
- Det er framleis behov for stram økonomistyring.

Eldreboølgen i Hå kommune

Tall fra SSB
pr. august 2020

Hvordan klarer vi det?

Hå kommune har:

- god økonomistyring i mange år
- gode, ansvarlege og myndiggjorte leiarar og medarbeidarar
- god dialog med hovudtillitsvalde
- god dialog med politikarane
- satsar på digitalisering og meir bruk av velferdsteknologi
- satsar på frivillige; aktive innbyggere

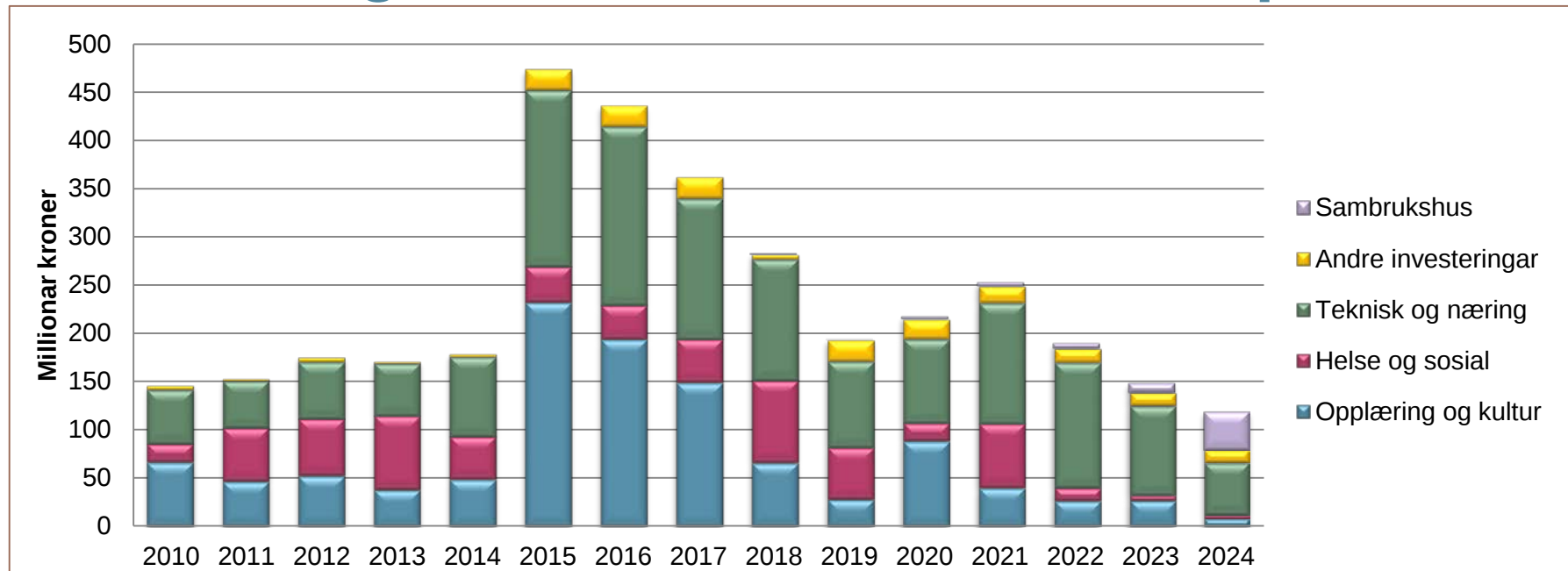
Hå kommune

Vi har 8 tettstader i Hå kommune
Vi har kommunale tjenester på
alle de 8 tettstadene.

6 stasjonsbyar
+ Høyland og Vigre
+ Stokkalandsmarka
= dyrt å drifta

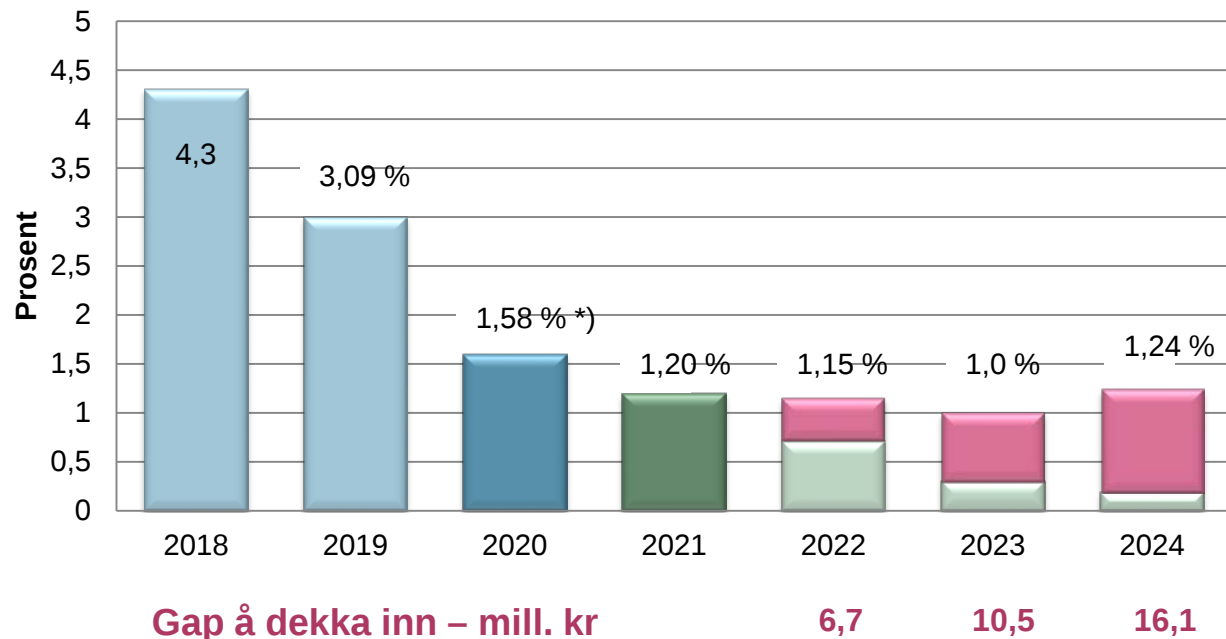

Investering – ned 48 mill. kr frå førre plan

Samla investeringar i planperioden er 709 millionar kroner

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter

*) 2020-talet er prognose frå rekneskapsrapport per 2 tertial

Driftsbudsjett på:

- 1,52 mrd. kroner.
- 1,07 mrd. kroner er løn (70 %)
- ca. 1350 årsverk

Mål i kommuneplanen:
Netto driftsresultat på 1,5% av driftsinntektene.

Hå kommune

Rådmannen foreslår:

- fleire lærlingar i fleire tenesteområde
- 1 ekstra årsverk som gartner
- 1 ekstra årsverk som arealplanleggar
- 1 ekstra årsverk forebyggende brann
- å auke tilsvarande eitt årsverk på skule
- å auka legevakta med ein sjukepleiar kvar natt

Hå kommune

Rådmannen foreslår:

- å få på plass stedlig leiar i barnehage
- å sette av midler frå fond til Hubben, Læringsfabrikken på Varhaug 2021-2022
- å auka budsjettet til barnevernet og Blåbærtua avlastningsbolig
- å auka bemanninga i heimetenesten og investere i velferdsteknologi - utsette behov for institusjonsplass

Høyland

Rådmannen foreslår:

- å legge inn 4,5 millioner ekstra til oppgradering av Høyland skule
- å ikkje setta av midlar til ombygging av rom til praktisk-estetiske fag i dette budsjettet
- Skulebruksplanen 2021 – 2024 omtalar utviklinga i elevtal

Nærbø

Rådmannen foreslår:

- å justere ned m² på Sambrukshuset fra 6200m² til om lag 4500 m²
- å oppretthalda same m²-behovet til helse
- å oppretthalda biblioteket, men redusere antal m² innanfor kultur

Nærbø

Rådmannen foreslår:

- å redusere budsjettet med 70 mill. til ca. 200 mill. Då er ikkje sal av tomter trekt frå.

Rådmannen jobbar med:

- saneringsarbeid og opprusting av torget og Torggata med oppstart i 2021

Nærbø

Rådmannen jobbar vidare med:

- å bygge avlastningsbustaden for barn og unge på Skjeraberget. Ferdig 2021
- å bygge om Heimtun bo- og aktivitetssenter. Ferdig 2021
- å bygge om kantina på Nærbø ungdomsskule. Ferdig 2021
- mellombels oppgradering av brannstasjonen. Ferdig 2021
- å planlegge og bygge ny brannstasjon.
- å vidareutvikle Krusemarka og Kviamarka næringsområder

Varhaug

Rådmannen jobbar med:

- sentrumsplanen på Varhaug. Høyringsfrist 27. november 2020.

Rådmannen føreslår å:

- sette av midlar til oppgradering av sentrum i heile økonomiplanperioden

Varhaug

Rådmannen jobber vidare med:

- utbygging av Varhaug skule. Ferdig til skulestart aug. 2021
- oppgradering av Hybelhuset
Planlagt ferdig 2021
- flaumsikring på Varhaug
- opparbeiding ny veg i
Tjemslandsmarka. Ferdig 2021

Vigrestad

Rådmannen jobbar vidare med:

- flaumsikring på Vigrestad
- å auka bemanninga i heimetenestene frå 2021 – 2024 bygge ein heimeteneste sør med 3 bu- og velferdssentre, 3 dagsentre under ein leiar. Opprette ein ny nattpatrulje for å betre kapasiteten i kommunen.
- oppgradering av brannstasjonen på Vigrestad
- oppstart kommunedelplan for Vigrestad i 2021

Stokkalandsmarka

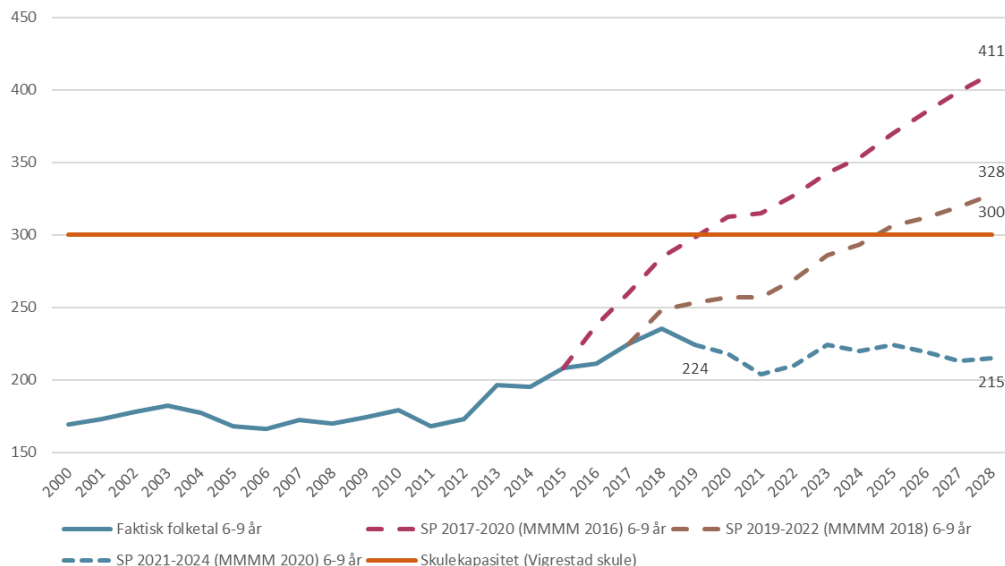
Rådmannen foreslår:

- å skyve planlegging av ny skule i Stokkalandsmarka frå 2021 til siste år i økonomiplanperioden i 2024.

Skulebruksplanen viser at behovet ikkje er stort nok:

- fortsatt kapasitet på Vigrestad skule og Vigrestad storskule
- ledig kapasitet på Oгна

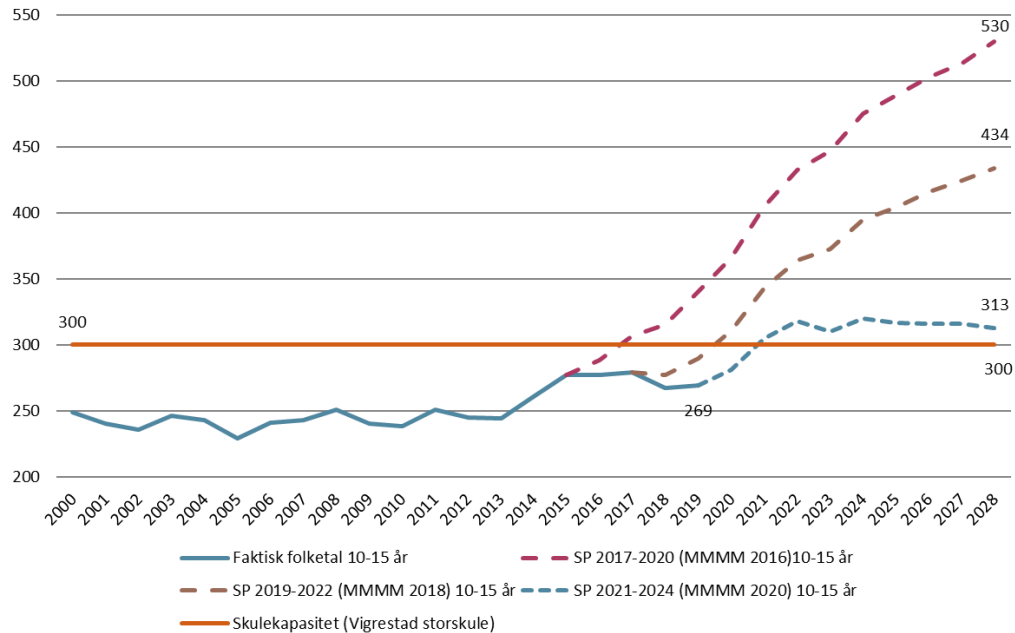
Vigrestad skule

Vigrestad skule har ein kapasitet på 300 elevplassar.

Elevtalet for skuleåret 2020-2021 er på 199 elevar.

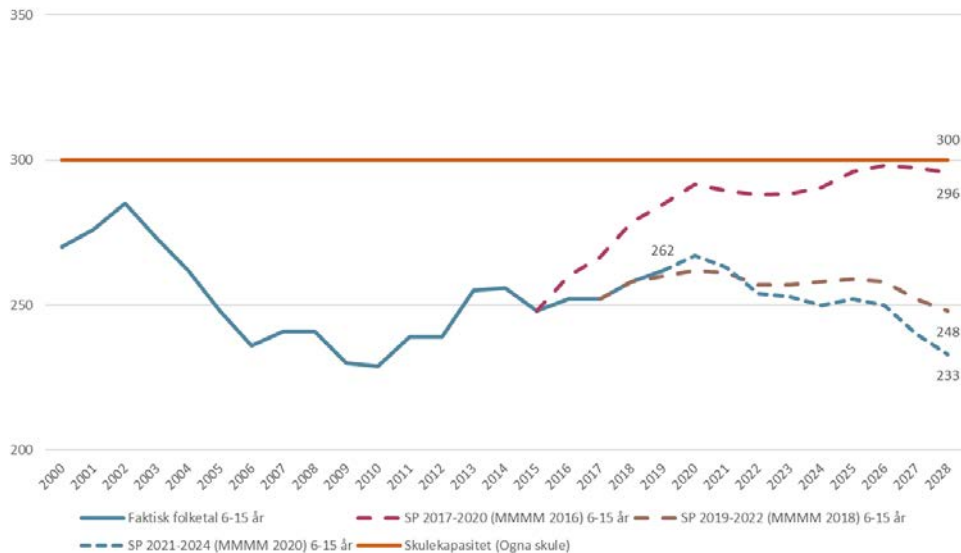
Vigrestad storskule

Vigrestad storskule har ein kapasitet på 300 elevplassar.

Elevtalet for skuleåret 2020-2021 er på 264 elevar.

Ogna skule

Ogna skule (elever frå Brusand, Ogna og Sirevåg) har ein kapasitet på 300 plassar.

Elevtalet for skuleåret 2020-2021 er på 269 elevar

Brusand

Rådmannen foreslår:

- å regulere tomt til ny barnehage på Brusand med 4 avdelingar, opprinnelig 6 avdelingar. Det går 40 barn i barnehagen i dag. 4 avdelingar gir plass til om lag 60 barn.
- å skyve oppstart bygging av ny barnehage på Brusand frå 2020 til 2021 pga. arbeid med krevande tomt. Mogleg ferdig i 2023.

Ogna

Rådmannen arbeider med:

- å realisere ny fritidsklubb for Søre Hå. Det er laga plan for oppstart som vart vedteken av Utval for opplæring og kultur hausten 2020. Oppstart januar 2021.
- å gjennomføre auka opningstid på Olsvoll dagsenter frå 3 til 5 dager i veka.

Sirevåg

Rådmannen foreslår:

- å revidere reguleringsplanen i Sirevåg for å legge til rette for utvikling i hamna ift. turisme og næring
- å framskynde planleggingsmidler frå 2023 til 2022 til nytt permanent servicebygg i Sirevåg havn
- å planlegge og utvide Skoga næringsområde

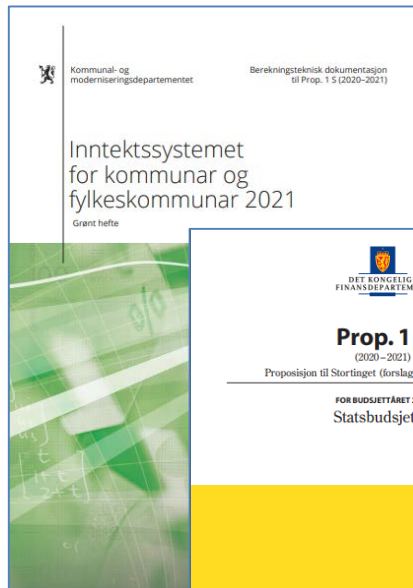

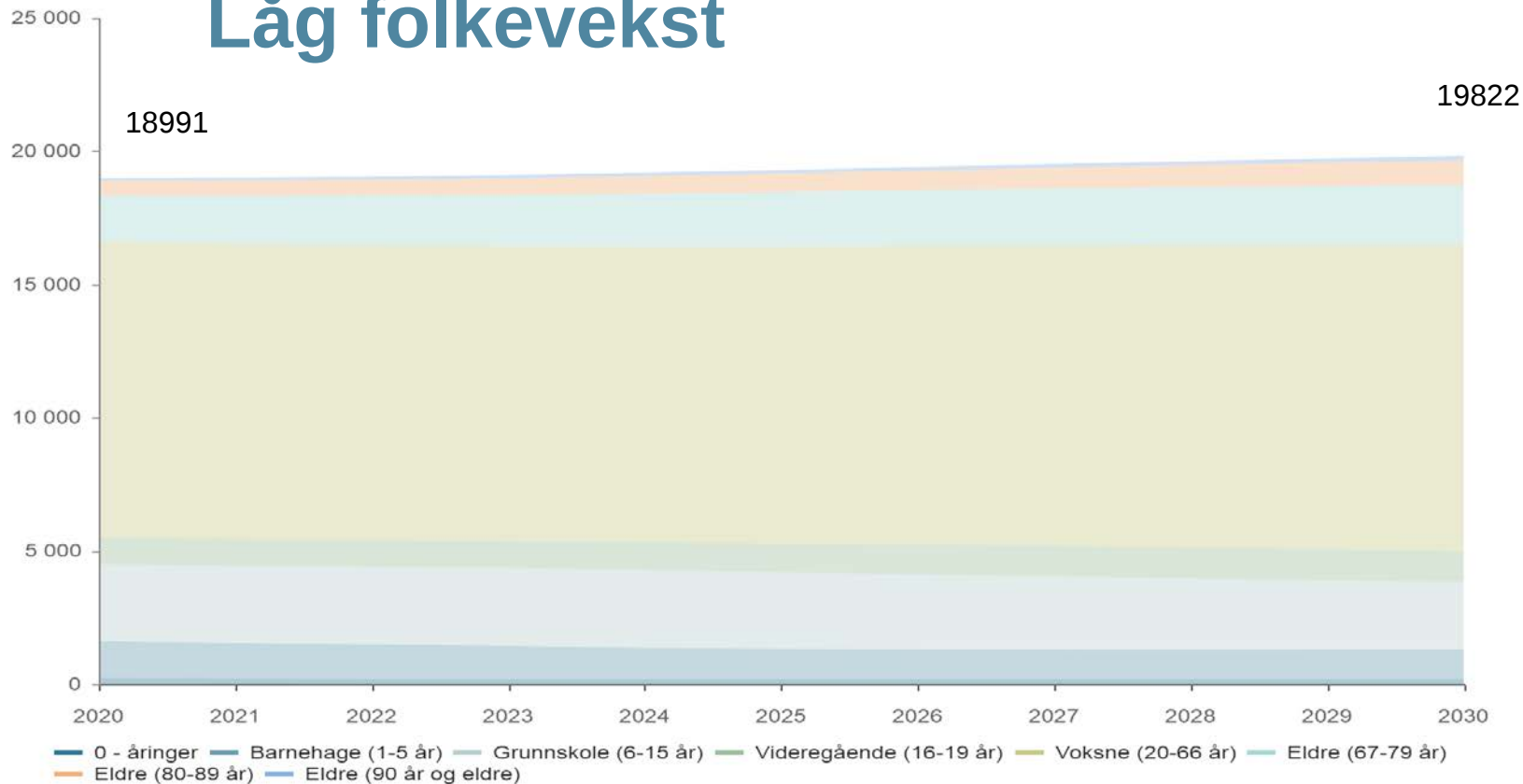
Skatt og rammevilkår

Frå Statsbudsjettet:

- ✓ Skatteanslaget for 2021 er lågare enn i førre statsbudsjett, men det er lagt inn ei auke i 2021 for å hjelpa på corona-effekten.
- ✓ Samla auke for Hå i forhold til 2020 er venta å bli 4,4 %. Dette er over løns- og prisveksten og anslaget i økonomiplan for 2020-2023.
- ✓ Eigendel ressurskrevjande brukarar er igjen auka utover løns- og prisvekst
- ✓ Utgiftsutjamning meir positiv for Hå i 2021

Låg folkevekst

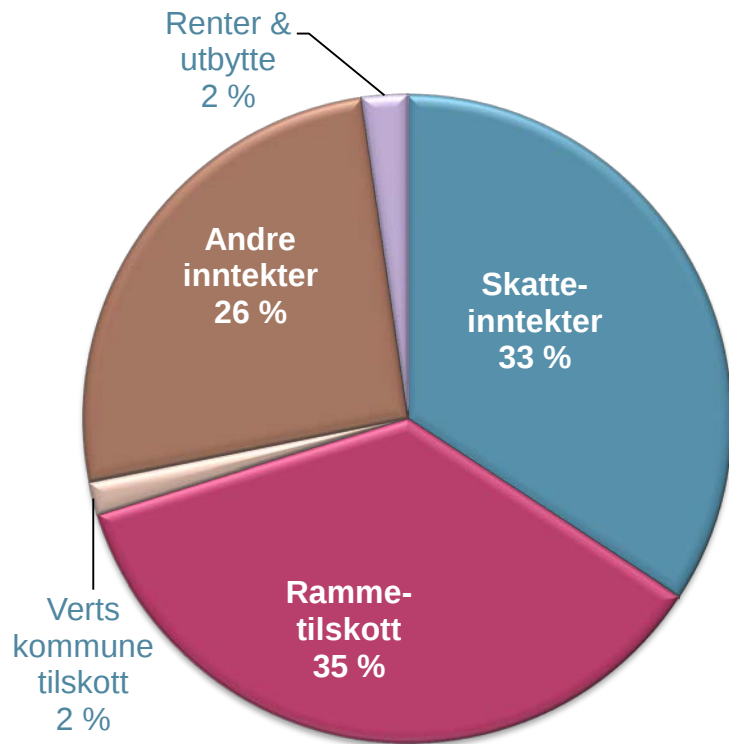

Andre viktige føresetnader

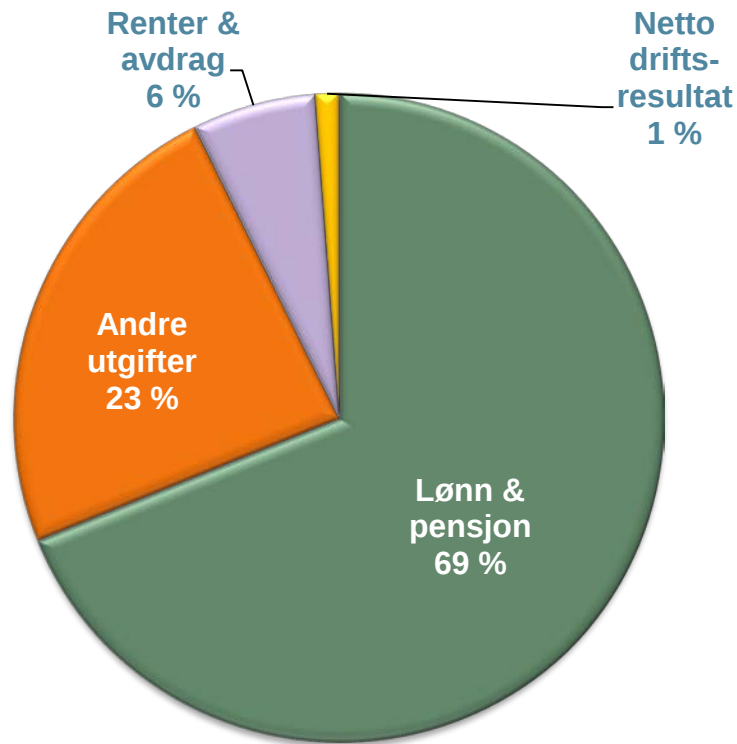
- Løns- og prisvekst, «deflator» er 2,7 %.
- Pensjonspremie om lag som rev. budsjett 2020. Utgjør om lag 107 mill. kroner.
- Eigenbetalingar opp med generell prisauke.
- Rentenivået er mykje lågare:
 - Betalar mindre på lån
 - Får mindre rente på innskott
- Avdragstid 25 år på nye lån (uendra)
- Vertskommunetilskottet 0,9 mill. kr høgare per år i forhold til førre plan

Pst	2020	2021	2022	2023	2024
Bud 21		1,30	1,29	1,37	1,51
Bud 20	2,59	2,58	2,54	2,50	
Bud 19	2,49	2,92	2,84		

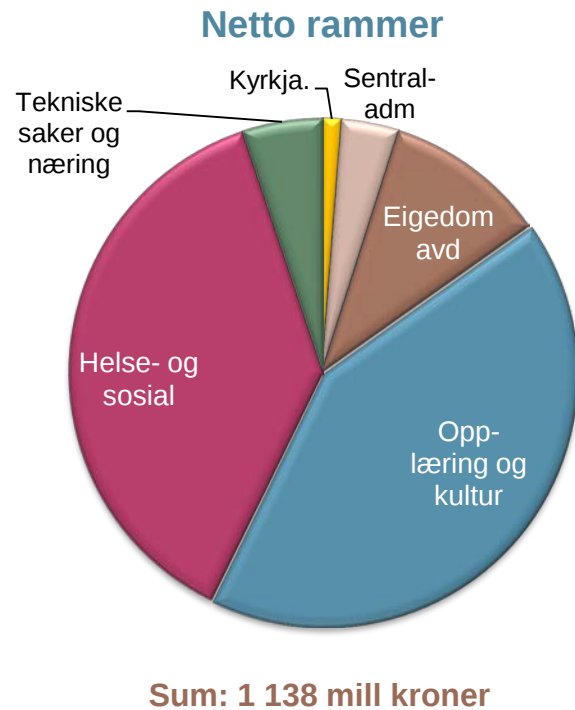
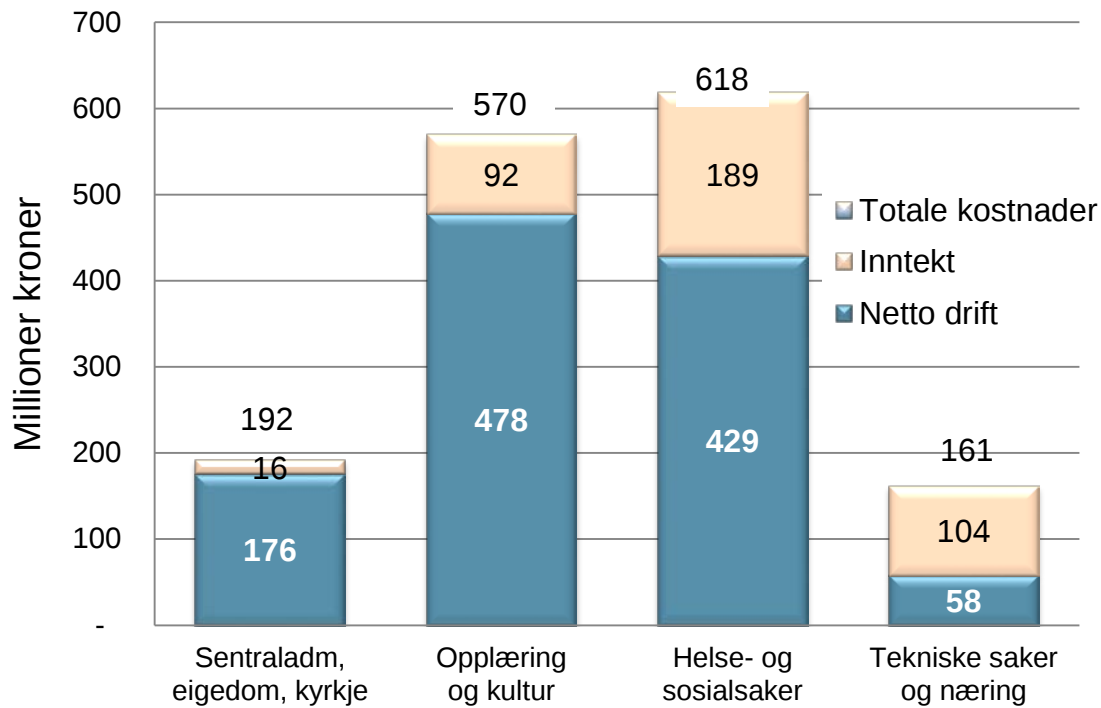
Inntekter

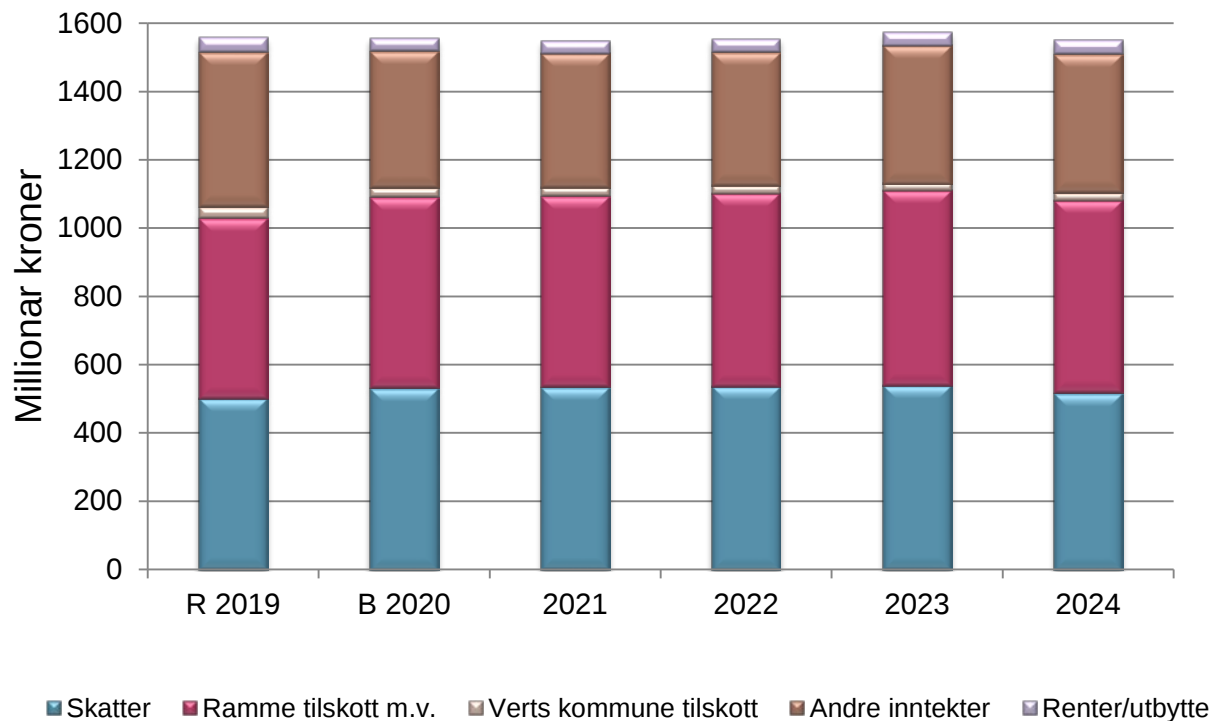
Utgifter

Utgifter, inntekter og driftsrammer

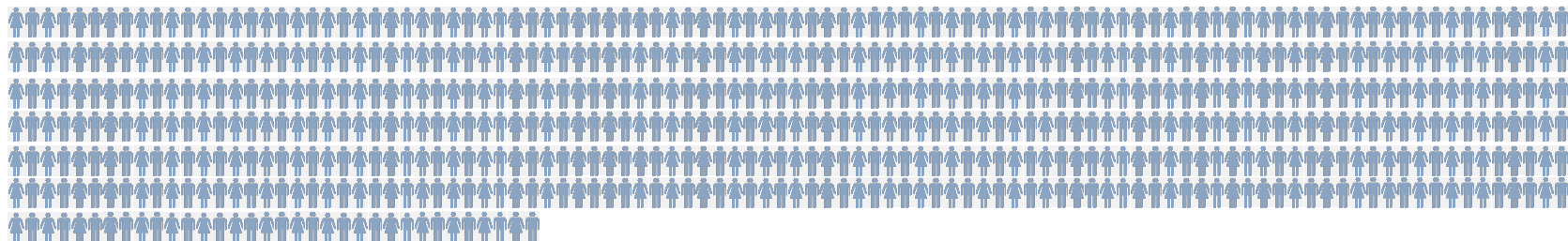

Inntektsutvikling

- ✓ Auke i skatt og rammetilskott frå 2020 til 2021 er 4,4 %.
- ✓ Antar realvekst i skatt og rammetilskott lik folkevekst – svak auke framover.
- ✓ Vertskommune-tilskottet auka med 0,9 mill/år vs ØP 2020-2023
- ✓ Stor utryggleik om andre inntekter

Vi utfører 1350 årsverk fordelt på tenesteområda

Dei største investeringsprosjekta i planperioden

<u>Opplæring og kultur: 102,1 mill. kr</u>		
Prosjekt	Totalkost	Ferdig
Varhaug skule	115,4 mill kr	2021
Høyland skule	5,3 mill. kr	2021
Brusand barnehage	44,0 mill kr	2023
Rehabilitering/uteområde	6,4 mill/år (+1,5 mill/år i drift)	
Kultur	4,1 mill kr i perioden	

<u>Helse og sosial: 88,3 mill. kr</u>		
Prosjekt	Totalkost	Ferdig
Heimtun	6,6 mill kr	2021
Avlastningsbustad	37,5 mill kr	2021
Hybelhus	19,6 mill kr	2021
Rehabilitering	2,5 mill/år (+1,5 mill/år i drift)	

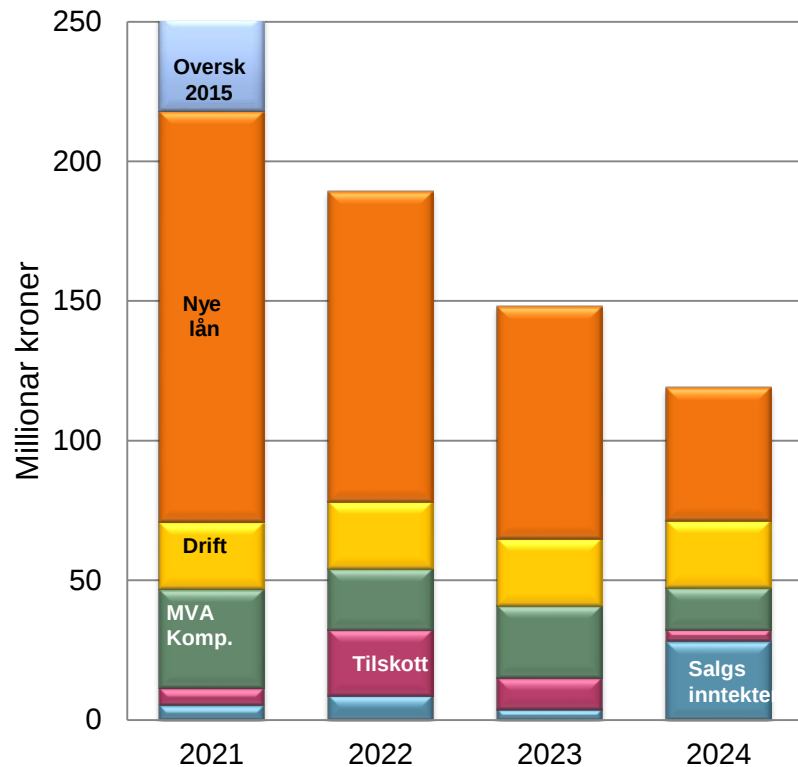
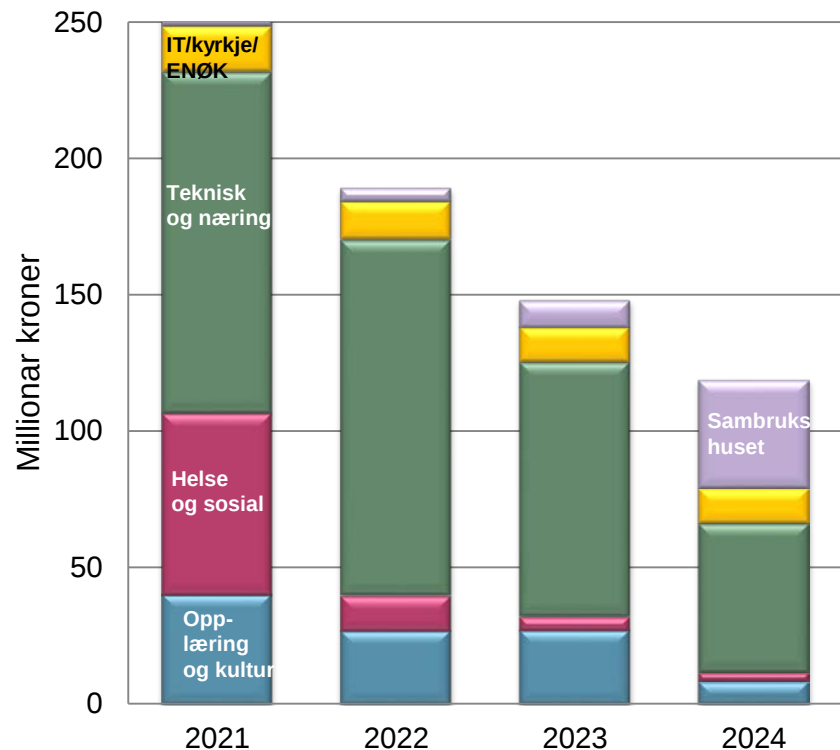
*) Utan salsinntekter frå frigjorte tomter

<u>Teknisk og næring: 403,4 mill. kr</u>		
Prosjekt	2021	I perioden
Samferdsel & grønt	16,9 mill kr	87,6 mill kr
Vatn/avløp/renovasjon	84,8 mill kr	232,8 mill kr
Brann	7,7 mill. kr	18,8 mill. kr
Industri/bustadområde	21,5 mill kr	49,5 mill kr
Sentrumsutvikling	3,4 mill kr	14,6 mill kr

<u>Andre investeringar: 52,9 mill. kr</u>		
Prosjekt	Totalkost	Ferdig
Den norske kyrkja	3,6 mill kr i perioden	
IT	ca 7,5 mill kr/år	
ENØK/energi	4 mill kr/år	

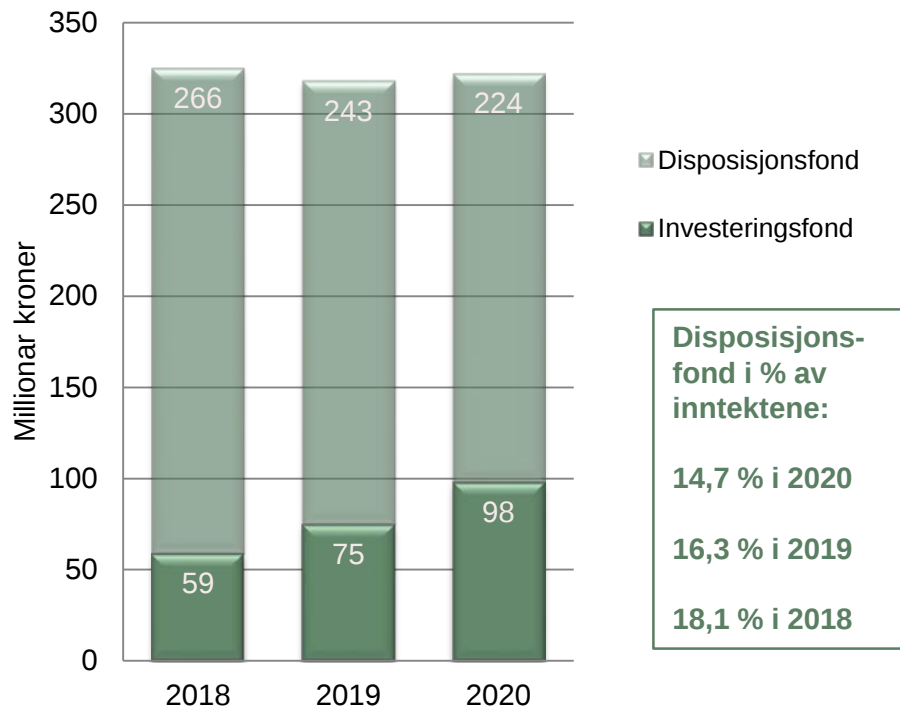
<u>Sambrukshus på Nærbø</u>		
Prosjekt	Totalkost *)	Ferdig
Sambrukshus	200 mill kr	2026?

Investeringane og korleis dei er finansiert

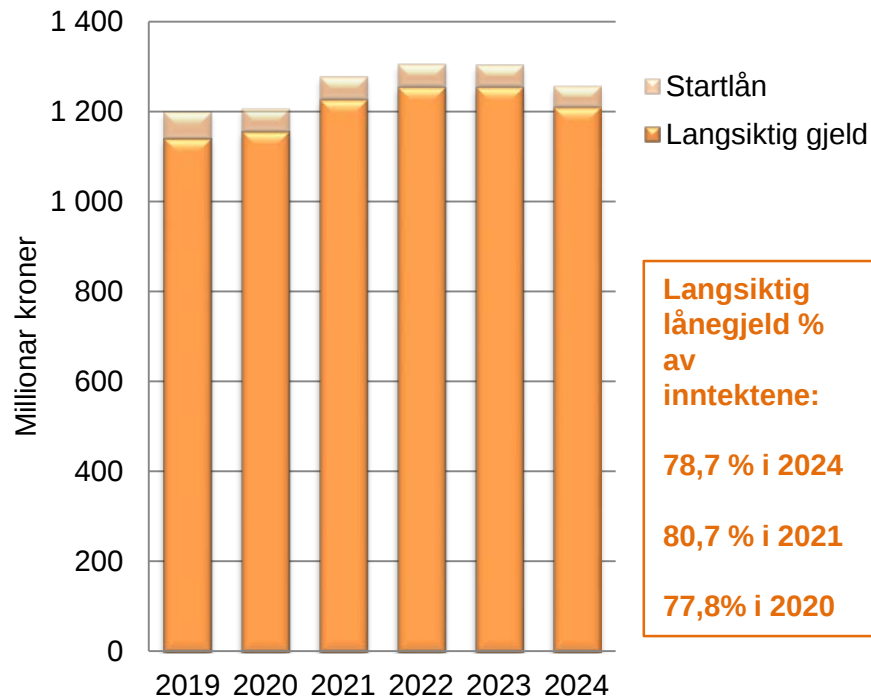

Frå balansen

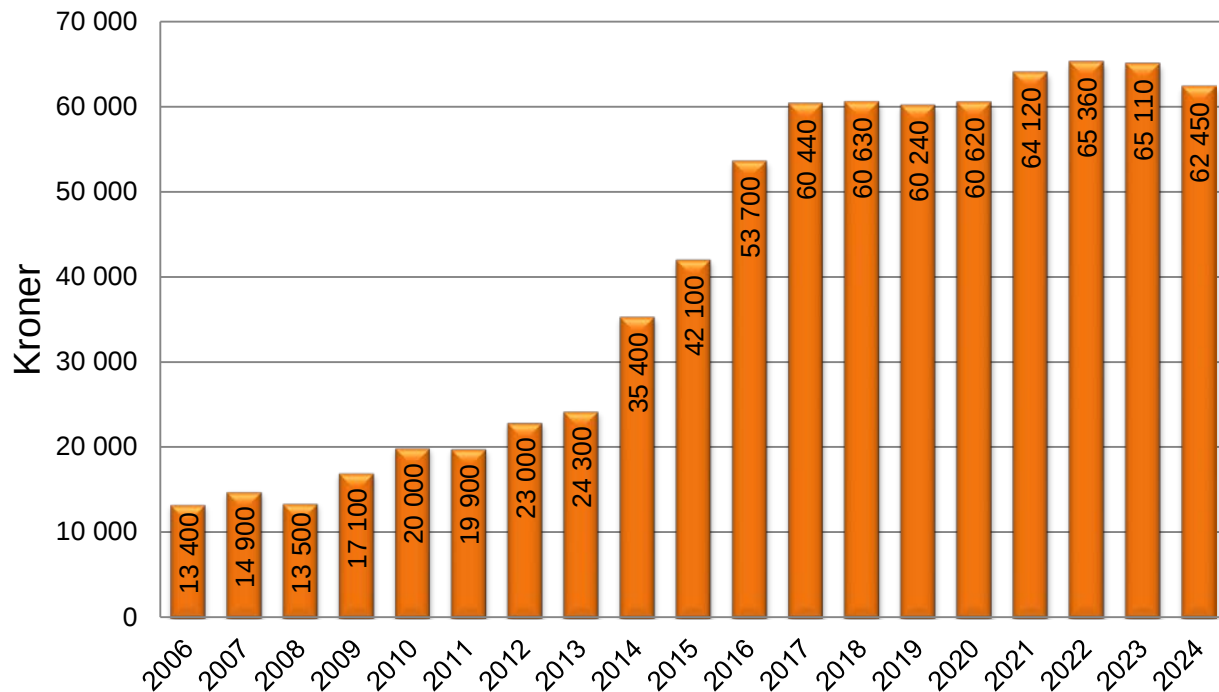
Ubundne fond

Langsiktig lånegjeld 31.12

Langsiktig lånegjeld per innbygger

Høgaste tal på
lånegjeld per
innbyggjar er
kr. 65 360 i 2022.

I ØP 2020-23 var
motsvarande
kr. 63 670 i 2021

Utrygggleik / risiko

- ✓ Skatteinngangen: 1% betyr ca. 5,3 mill. kr i 2021
- ✓ Rentenivået: 0,5 %-poeng endring utgjør
 - ✓ på lån: ca. 4 mill. kr i 2021
 - ✓ på innskott: ca. 0,5 mill. kr i 2021
- ✓ Sal av bustadtomter har ikkje tatt seg opp – marknaden er usikker.
- ✓ Usikker befolkningsvekst
 - ✓ Når skal vi byggje vegar, barnehagar og skular
 - ✓ Rammetilskott og skatteinngang
 - ✓ Endringar i tenestetilbod

Omtale av sektorane

Opplæring og kultur

Drift

Bemanningsnormar i
barnehage og skule

Utnytte kapasiteten i skulane

Investeringar

Varhaug skule

Høyland skule

Brusand barnehage

Sambrukshuset på Nærbø

STØRSTE UTFORDRING: BEMANNINGSNORMANE I BARNEHAGE OG SKULE.

Helse og sosial

Drift

Styrke heimetenestene

Styrke avlastningsbustaden for barn

Redusert refusjon ressurskrevjande på grunn av auka eigenandel og oppfylt aldersgrense.

Funksjonshemma får ikkje den auken som blei vedtatt i 1.tertial 2020 for 2021 på 5,8 mill. kr.

Legevakta er det lagt inn ein sjukepleiar på natt og meirkostnader som følgje av corona.

Kvalifiseringsordninga på NAV aukar med 3,5 mill. kr.

Investering

Avlastningsbustad for barn og unge på Nærbø

Rehabiliterer Hybelhuset

Rehabiliterer Heimtun

Velferdsteknologi

Legevaktsbil

Sambrukshuset på Nærbø

STØRSTE UTFORDRING – AUKA BEHOV OG STRAME RAMMER

Tekniske saker og næring

Drift

Nytt årsverk grønt

Nytt årsverk førebyggjande brann

Nytt årsverk arealplan

Sentrumsutvikling

Planarbeid

Investeringar

Flaumtiltak – Vigrestad & Varhaug

Sanering – Varhaug & Nærbø

Vassforsyning – jf IVAR-avtalen

Utviding miljøstasjon, Nærbø

Nærbø og Vigrestad brannstasjonar

Trafikksikring

Skyver dei store vegprosjekta

Vidare utvikling av næringsområda

STØRSTE UTFORDRING – KLIMAENDRINGAR OG BEREKRAFTIG SAMFUNNSUTVIKLING

Rådmannen sitt forslag til

ØKONOMIPLAN

2021 - 2024

ME LØFTER I LAG

Driftig og nøysam i usikre tider

ME LØFTER I LAG

